

ELISA JA SUUNEMILAINEN VAIMO

Palaamme nyt tutkimaan Vanhan Testamentin ajan loppuvaiheita. On hyvä kerrata lyhyesti, mitä edellä on tapahtunut. Israelin kansa oli päässyt luvattuun maahan ja heillä oli ollut kuninkaita: Saul, Daavid ja Salomo. Mutta sitten valtakunta oli jakaantunut kahtia: Juudaan ja Israeliin. Viime jakson lopussa kuulumme vielä profeetta Eliasta.

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Kertomuksen tapahtumapaikka

Jälkimmäinen kertomus tapahtuu Suunemissa, joka oli Isaskarin sukukunnan kaupunkeja, n. 5 km Gilboan vuoren luona sijaitsevasta Jisreelistä pohjoiseen.

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

Profeetta Elia oli otettu taivaaseen. Hänen seuraajanaan Israelin profeettana oli Elisa (VT3_23). Elisan toiminta ajoittuu n. 850 - 790 ennen Kristusta.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

Profeetta Elisa ja hänen palvelijansa, Geehasi

Ensimmäisessä kertomuksessa on eräs nainen, joka oli nyt leski. Hänen miehensä oli ollut Herraa pelkääväinen, profeetanoppilas. Perheessä oli kaksi poikaa.

Toisessa kertomuksessa kerrotaan suunemilaisesta vaimosta, jonka mies oli jo vanha. He olivat varakkaita ja vieraanvaraisia. Heille syntyi poika.

d) Vieraat termit

Velka on rahasumma, jonka on saanut lainaksi, mutta joka pitää maksaa

takaisin. Velkoja on se, joka on lainan antanut ja haluaa nyt rahansa takaisin.

Orja on henkilö, joka joutui tekemään toiselle työtä ilman palkkaa. Usein orjia kohdeltiin huonosti. Orjan osa oli kova.

2. Itse kertomus Raamatusta

2 Kun. 4:1–37.

Leskivaimo pystyy maksamaan lainansa

Eräs nainen, profeetanoppilaan vaimo, huusi Elisalle sanoen: "Minun mieheni, sinun palvelijasi, kuoli, ja sinä tiedät, että palvelijasi oli herraapelkääväinen mies. Nyt velkoja tulee ottamaan minun molemmat poikani orjikseen."

Elisa sanoi hänelle: "Mitä minä voin tehdä sinun hyväksesi? Sano minulle, mitä sinulla on tallossasi." Leskivaimo vastasi: "Palvelijattarellasi ei ole talossa muuta kuin öljyä sen verran, kuin minä tarvitsen voidellakseni itseäni." Silloin Elisa sanoi: "Mene ja lainaa itsellesi astioita kylästä, kaikilta naapureiltasi, tyhjiä astioita, tarpeeksi paljon. Mene sitten sisään, sulje ovi jälkeesi ja poikiesi jälkeen ja kaada kaikkiin niihin astioihin. Aina kun astia on täysi, nosta se syrjään."

Niin leskivaimo meni pois Elisan luota ja sulki oven jälkeensä ja poikiensa jälkeen. Pojat toivat sitten hänelle astiat, ja leskivaimo kaatoi niihin. Kun astiat olivat täynnä, sanoi hän pojallensa: "Tuo minulle vielä yksi astia." Mutta poika vastasi hänelle: "Ei ole enää astioita." Silloin öljy tyrehtyi. Leskivaimo meni ja kertoi sen Jumalan miehelle. Elisa sanoi: "Mene ja myy öljy ja maksa velkasi. Sinä ja poikasi elätte siitä, mikä jää jäljelle."

29.11.2015

Elisalle tehdään vierashuone Suunemissa

Eräänä päivänä Elisa meni Suunemiin, ja siellä oli arvossa pidetty vaimo, joka vaati häntä aterioimaan. Niin usein kuin Elisa kulki sen kautta, poikkesi hän sinne aterioimaan. Niin vaimo sanoi miehellensä: "Katso, minä olen huomannut, että hän, joka aina kulkee meidän kauttamme, on pyhä Jumalan mies. Muurauttakaamme pieni ylliskammio ja pankkaamme hänelle sinne vuode, pöytä, tuoli ja lamppu, niin että hän tullessaan meidän luoksemme voi vetäytyä sinne."

Vaimo saa pojan

Eräänä päivänä Elisa sitten tuli sinne, poikkesi ylliskammioon ja pani sinne maata. Hän sanoi palvelijallensa Geehasille: "Kutsu se suunemilainen vaimo." Geehasi kutsui vaimon, ja hän astui Elisan eteen. Niin Elisa sanoi palvelijalle: "Sano hänelle: 'Katso, sinä olet nähnyt kaiken tämän vaivan meidän tähtemme. Voisinko minä tehdä jotakin sinun hyväksesi? Onko sinulla jotakin esitettävää kuninkaalle tai sotapäällikölle?'" Mutta vaimo vastasi: "Minähän asun heimoni keskellä." Niin Elisa kysyi: "Eikö siis voi tehdä mitään hänen hyväksensä?" Geehasi vastasi: "Voi kyllä: hänellä ei ole poikaa, ja hänen miehensä on vanha." Elisa sanoi: "Kutsu vaimo." Niin Geehasi kutsui hänet, ja vaimo astui ovelle. Elisa sanoi: "Tähän aikaan tulevana vuonna on sinulla poika sylissäsi." Vaimo vastasi: "Ei, herrani; sinä Jumalan mies, älä petä palvelijatartasi." Mutta vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan seuraavana vuonna juuri sinä aikana, jonka Elisa oli hänelle sanonut.

Poika sairastui ja kuoli

Kun poika oli kasvanut isoksi, meni hän eräänä päivänä isänsä luo leikkuuväen luokse. Poika valitti isällensä: "Voi minun päätäni, voi minun päätäni!" Isä sanoi palvelijalle: "Kanna hänet äitinsä luo." Niin palvelija otti pojan ja vei hänet äitinsä luo. Poika istui hänen polvillansa puolipäivään asti; sitten hän kuoli. Äiti meni ylös ja laski pojan Jumalan miehen vuoteeseen, sulki oven, niin että poika jäi yksin, ja lähti pois. Sitten hän kutsui miehensä ja sanoi: "Lähetä minulle palvelija ja aasintamma, niin minä riennän Jumalan miehen luo ja tulen heti takaisin." Mies sanoi: "Miksi menet hänen luoksensa tänä päivänä? Eihän nyt ole uusikuu eikä sapatti." Vaimo vastasi: "Ole huoleti."

Vaimo hakee Elisalta apua

Hän satuloi aasintamman ja sanoi palvelijallensa: "Aja yhä eteenpäin äläkä keskeytä minun matkaani, ennen kuin sanon sinulle." Niin vaimo lähti ja tuli Jumalan miehen luo Karmel-vuorelle. Kun Jumalan mies näki hänet kaukaa,

29.11.2015

sanoi hän palvelijalleen Geehasille: "Katso, se on suunemilainen vaimo. Riennä nyt häntä vastaan ja kysy häneltä: 'Voitko sinä hyvin, voivatko miehesi ja poikasi hyvin?'" Hän vastasi: "Hyvin." Tultuaan vuorelle Jumalan miehen luo vaimo tarttui hänen jalkoihinsa. Niin Geehasi astui esiin työntääkseen hänet pois. Mutta Jumalan mies sanoi: "Jätä hänet rauhaan, sillä hänen sielunsa on murheellinen, ja Herra on salannut sen minulta eikä ole ilmoittanut sitä minulle." Vaimo sanoi: "Pyysinkö minä poikaa herraltani? Enkö sanonut: 'Älä uskottele minulle?'" Silloin Elisa sanoi Geehasille: "Vyötä kupeesi ja ota minun sauvani käteesi ja mene. Jos kohtaat jonkun, älä tervehdi häntä, ja jos joku tervehtii sinua, älä vastaa. Pane minun sauvani pojan kasvoille." Mutta pojan äiti sanoi: "Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua." Elisa nousi ja seurasi häntä.

Poika herää eloon

Mutta Geehasi oli mennyt heidän edellensä ja pannut sauvan pojan kasvoille, mutta tämä ei ääntänyt eikä kuullut. Niin Geehasi tuli takaisin Elisaa vastaan ja kertoi hänelle sanoen: "Poika ei herännyt." Kun Elisa tuli huoneeseen, niin katso, poika makasi hänen vuoteessaan kuolleena. Tultuaan sisään Elisa sulki oven, niin että he jäivät kahden, ja rukoili Herraa. Sen jälkeen hän nousi vuoteelle ja laskeutui pojan yli, pannen suunsa hänen suunsa päälle, silmänsä hänen silmiensä päälle ja kätensä hänen kättensä päälle. Kun hän näin kumartui pojan ylitse, lämpeni pojan ruumis. Sitten Elisa kulki huoneessa kerran edestakaisin ja nousi ja kumartui hänen ylitsensä. Silloin poika aivasti seitsemän kertaa, ja sen jälkeen poika avasi silmänsä. Elisa kutsui Geehasin ja sanoi: "Kutsu se suunemilainen vaimo." Niin hän kutsui vaimon, ja tämä tuli hänen luokseen. Elisa sanoi: "Ota poikasi." Vaimo tuli ja lankei hänen jalkojensa juureen, kumartui maahan ja otti poikansa ja meni ulos.

Myöhemmin suunemilaisesta vaimosta kerrotaan vähän lisää 2 Kun. 8:1-6.

Elisa puhui vaimolle, jonka pojan hän oli palauttanut henkiin, ja sanoi: "Nouse ja lähde, sinä ja sinun perheesi, asumaan muukalaisena, missä vain voit asua, sillä Herra on käskenyt nälänhädän tulla, ja se myös tulee maahan seitsemäksi vuodeksi." Niin vaimo nousi ja teki Jumalan miehen sanan mukaan: hän lähti ja asui perheinensä muukalaisena filistealaisten maassa seitsemän vuotta. Mutta niiden seitsemän vuoden kuluttua vaimo palasi filistealaisten maasta; ja hän tuli anomaan kuninkaalta taloansa ja peltoansa.

Kuningas puhutteli juuri Geehasia, Jumalan miehen palvelijaa, ja sanoi: "Kerro minulle kaikki ne suuret teot, jotka Elisa on tehnyt." Juuri kun Geehasi kertoi kuninkaalle, kuinka Elisa oli palauttanut kuolleen henkiin, tuli vaimo,

jonka pojan hän oli palauttanut henkiin, anomaan kuninkaalta taloansa ja peltoansa. Silloin Geehasi sanoi: "Herrani, kuningas, tämä on se vaimo; ja tämä on se poika, jonka Elisa palautti henkiin." Kuningas kyseli vaimolta, ja tämä kertoi sen hänelle. Niin kuningas antoi hänen mukaansa hoviherran ja sanoi: "Toimita tälle takaisin kaikki, mikä on hänen omaansa, ja lisäksi kaikki pellon sadot siitä päivästä alkaen, jona hän jätti maan, aina tähän asti."

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Voimme tuskin kuvitella sitä onnea ja riemua, kun vaimo sai kuulla: Poikasi elää. Saman riemun sai kokea myös Martta, kun Jeesus herätti hänen veljensä, Lasaruksen kuolleista. Emme osaa kuvitella sitäkään riemua, kun Jeesuksen opetuslapset saivat kuulla pääsiäisaamuna: Jeesus elää! Mikä ilo ja riemu meillä onkaan oleva, kun pääsemme kerran taivaan kotiin ja siellä saamme nähdä Jeesuksen ja kaikki uskossa kuolleet rakkaamme.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Tässä kertomuksessa on paljon yhtäläisyyttä siihen, kun profeetta Elia herätti Sarpatin lesken pojan. VT3_21

5. Opeteltava Raamatun lause

Jeesus sanoi hänelle (Martalle, Lasaruksen sisarelle): "Minä olen ylösnousemus ja elämä; joka uskoo minuun, se elää, vaikka olisi kuollut. Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko sen?" Joh. 11:25-26.

6. Lauluehdotus VK 77 (UVK 99)

Jeesus elää, Herrani! Kuolo, minne hirmus jääpi!
Hän on Vapahtajani. Kuolleista mun herättääpi.
Jeesus auttaa, pelastaa, siihen saan mä uskaltaa.

6. Jeesus elää, kuolema nyt vain on kuin elon ovi.
Ei siis kuolon tuskissa epäillä nyt sielun sovi.
Kuolonkin hän kirkastaa, Siihen saan mä uskaltaa.
Christian F. Gellert (saks.), 1715-1769

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

29.11.2015

